Gemeente Amsterdam

Uitwerking programma Mannen Aan Zet 2025

Aan	Staf Vincent de Kom
Van	Kenneth Brammerloo, Projectleider Sociaal, k.brammerloo@amsterdam.nl, 0652621959
Kopie aan	Jan Willem Sluiskes, Hans Straver
Datum	16 juni 2025

1. Inleiding

2023 - opstellen visie Mannen aan Zet – Waarom mannen moeten vaderen
In 2023 uitte een aantal (ervaringsdeskundige) bewoners, vertegenwoordigers van reguliere – en zelforganisaties en professionals hun zorgen bij stadsdeel Zuidoost en het programmabureau masterplan over de rol van (ontbrekende) vaders in een situatie van (toenemende) jeugdige criminaliteit, geweld en agressie en achterblijvende schoolresultaten. Bij nader onderzoek bleek dat veel betrokken jeugdigen uit gezinnen komen waar een vader / vaderfiguur ontbreekt.
In 2024 hebben de initiatiefnemers in samenwerking met het stadsdeel een verkenning uitgevoerd (bestaande uit o.a. literatuuronderzoek, publieksbijeenkomsten en enquêtes) en vervolgens een visie opgesteld, "Mannen aan Zet - Waarom mannen moeten vaderen" (zie bijlage).

Uit de verkenning kwam een duidelijk beeld naar voren. Het belang van een positieve vader(figuur) in de opvoeding werd niet alleen volmondig door de deelnemers aan de 4 publieksbijeenkomsten erkend, maar ook nog eens onderstreept door onderzoek. Of het nu om inwonende of uitwonende vaders gaat, in alle gevallen is hun betrokkenheid bij de opvoerding van groot belang. Vaderbetrokkenheid heeft een positieve werking op de cognitieve, emotionele, sociale en fysieke ontwikkeling van kinderen. Afwezigheid van vaders in het gezin verhoogt de kans op problemen op school en op problematisch en crimineel gedrag.

Het visiedocument "Mannen aan Zet – Waarom Mannen Moeten Vaderen" is op 7 december 2023 gepresenteerd tijdens de slotbijeenkomst van de verkenning. In totaal hebben ruim 150 (ervaringsdeskundige) bewoners, vertegenwoordigers van reguliere - en zelforganisaties, sleutelfiguren en zelfstandig ondernemers deelgenomen aan de activiteiten van Mannen aan Zet gedurende de Verkenning. Krachtenbundeling van alle relevante actoren wordt in het visiedocument genoemd als belangrijke succesfactor voor het realiseren van duurzame versterking van vaderbetrokkenheid, vaderlijke rolmodellen en mannenemancipatie in Amsterdam Zuidoost. De initiatiefnemers van Mannen aan Zet en stadsdeel Zuidoost hebben zich middels een intentieverklaring gecommitteerd aan een meerjarige inzet om vaderbetrokkenheid, vaderlijke rolmodellen en mannenemancipatie duurzaam te versterken en te verankeren in Amsterdam Zuidoost.

vervolg in 2024

In 2024 heeft het Kernteam Mannen aan Zet met professionele ondersteuning en begeleiding van adviesbureau Resultaat op Maat onderzocht hoe zij de samenwerking het beste kunnen vormgeven. De betrokkenen hebben op basis van de verkregen informatie en deskundigheid unaniem gekozen voor een Coöperatieve Vereniging als structurele samenwerkingsvorm om vaderbetrokkenheid, vaderlijke rolmodellen en mannenemancipatie duurzaam te versterken in. Coöperatie Mannen aan Zet U.A. is op 12 maart 2025 opgericht en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.
Tegelijkertijd is in het najaar van 2024 gestart met bijeenkomsten en spreekuren om kennis uit te wisselen.
De Coöperatie Mannen Aan Zet U.A. is een zelfstandige organisatie. Voor het uitvoeren van de aan het programma gerelateerde activiteiten kunnen organisaties subsidies aanvragen mits zij:

a. aangesloten zijn bij de Coöperatie Mannen Aan Zet en
b. zij de visie en doelstellingen zoals die verwoord zijn in het visiedocument onderschrijven.

2. Doel

Mannen aan Zet is één van de DB prioriteiten en tevens onderdeel van ambitie 3 van masterplan Zuidoost, Gelijke kansen voor de Jeugd. Met Mannen aan Zet beogen we een bijdrage te leveren aan het versterken van de pedagogische basis in Zuidoost door initiatieven die bijdragen aan van duurzame versterking van vaderbetrokkenheid, vaderlijke rolmodellen en mannenemancipatie te ondersteunen.

3. Aanpak

De aanpak is verwoord in "Mannen aan Zet – Waarom mannen moeten vaderen". In het kader van duurzame versterking van vaderbetrokkenheid, vaderlijke rolmodellen en mannenemancipatie zijn hier vier doelgroepen / thema's (clusters) onderscheiden:

a. <u>Cluster Jeugdigen / Jongeren / Jongvolwassenen</u>

Centrale vraag in de visie:
Hoe kunnen jeugdigen / jongeren / jongvolwassenen die zonder vader(figuur) opgroeien zich optimaal ontwikkelen en volwaardig participeren aan de maatschappij?
De aanpak richt zich vooral op versterking van jongerenbegeleiders, zoals jongerenwerk en jongerenbegeleiding in de wijk, maar ook op versterking van niet gesubsidieerde initiatieven. Binnen ambitie 3 ligt er een nauwe relatie met de Zuidoost Academie en Jongerenbegeleiding in de wijk.

b. Cluster Mannen / Vaders

Centrale vraag in de visie:
Hoe kunnen mannen / vaders die zelf veelal zonder vader(figuur) zijn opgegroeid invulling geven aan het vaderschap / een vaderrol voor hun (klein)kinderen?
De aanpak richt zich op ontmoeting, kennisuitwisseling, emancipatie, training en begeleiding van vaders en mannelijke opvoeders. Dit heeft als doel dat er in de opvoeding meer betrokkenheid is van de vader, waardoor kinderen minder snel vervallen in criminaliteit.
Binnen het masterplan ligt er een nauwe relatie met ambitie 1, inclusie en participatie, en ambitie 2, veilig opgroeien.

c. Cluster Onderwijs / Zorg / Hulpverlening

Centrale vraag in de visie:
Hoe kunnen onderwijs- / zorg- / hulpverleningsinstellingen in Stadsdeel Amsterdam Zuidoost bijdragen aan de duurzame versterking van vaderbetrokkenheid, vaderlijke rolmodellen en mannenemancipatie in Stadsdeel Amsterdam Zuidoost?
De aanpak richt zich vooral op versterking van pedagogische professionals.
Binnen ambitie 3 ligt er een nauwe relatie met de Zuidoost Academie.

d. Cluster Mannenhuis / Vaderhuis

Centrale vraag in de visie:
Voor wie, met welke functie(s) en disciplines zou een mannenhuis / vaderhuis ingericht moeten worden? Hoe zou een dergelijk huis duurzaam gefinancierd kunnen worden?
De aanpak richt zich op locaties waar ontmoeting plaats kan vinden.

4. Voorwaarden

Afwegingscriteria voor deelname:

a. Inhoud
De activiteit past binnen één van de vier genoemde aanpakken.

b. Samenwerking
- De initiatiefnemer is onderdeel van Mannen aan Zet of daaraan gelieerd

c. Grondhouding:
De initiatiefnemer is:
- geworteld in de community, minimaal 3 jaar aantoonbaar actief / heeft al een groep mannen aan zich verbonden;
- werkt vanuit liefde en 'echt zien' van de doelgroep;
- deelt de ambitie om leefwereld en systeemwereld/ informeel en formeel aanbod meer met elkaar te verbinden;
- is bereid om eigen informatie en netwerk te delen met andere deelnemers;

- is bereid om output te monitoren;
- heeft een groei mindset en wil graag kwalitatief ontwikkelen op zowel organisatorisch, inhoudelijk en pedagogisch vlak.

d. Representativiteit
De initiatieven:
- hebben een zo groot mogelijke verscheidenheid in perspectieven qua achtergrond en motivatie van de initiatiefnemers;
- hebben een zo groot mogelijke verscheidenheid in kenmerken van deelnemende mannen, zoals leeftijd, opleidingsniveau.

5. Globaal activiteitenprogramma 2025

- Open spreekuur: Coöperatie Mannen aan Zet U.A. houdt open spreekuur op de dinsdag en de donderdag voor mannen met en zonder migratieachtergrond die een hulpvraag hebben of vastlopen met betrekking tot hun vaderrol dan wel opvoeden van kinderen.
- Mannen aan Zet Café: Coöperatie Mannen aan Zet U.A. organiseert tweemaandelijks een Mannen aan Zet Café waarin mannen met of zonder migratieachtergrond met een hulpvraag informeel met elkaar en/of deskundigen kunnen praten over uitdagingen en problemen gerelateerd aan opvoeding en het man-zijn anno 2025.
- Project Vader(figuur): In Project Vaderfiguur worden jaarlijks 15 ervaren vaders getraind om gedurende 6 maanden sociaalkwetsbare jeugdigen / jongeren in Zuidoost die zonder vader(figuur) opgroeien gedurende 1 à 2 x per week te kunnen begeleiden middels mentorgesprekken.
- Project Vaders voor Vaders: In Project Vaders voor Vaders worden jaarlijks 15 ervaren vaders getraind om gedurende 6 maanden mannen / vaders in Zuidoost die tegen uitdagingen aanlopen bij het vaderen of niet in staat worden gesteld om te vaderen gedurende 1 à 2 x per week te kunnen begeleiden middels mentorgesprekken.
- Coöperatie Mannen aan Zet U.A. organiseert periodiek bijeenkomsten voor reguliere instanties (onderwijs, hulpverlening, welzijn) in het kader van het vinden, communiceren met en begeleiden van sociaal kwetsbare mannen / vaders met een migratieachtergrond die tegen problemen bij het vaderen aanlopen.

6. Financiering

Voor 2025 is er een budget van € 100.000 beschikbaar. De dekking is als volgt geregeld:
1. € 50.000,- uit het budget Ongelijk Investeren.
2. € 50.000,- uit coalitieakkoord middelen Masterplan.

<u>Ad. 1. Budget Ongelijk Investeren (€50.000)</u>
Vanuit het budget Ongelijk Investeren zijn er voor 2025 middelen opgenomen in het bestedingsvoorstel van 2025. Het bestedingsvoorstel BOI 2025 is definitief vastgesteld door het dagelijks bestuur. Met de budgethouder AOG is hierover overeenstemming bereikt en is afgesproken op welke wijze de eindverantwoording op de betreffende activiteiten zal plaatsvinden.

Ad. 2 (Coalitie akkoord middelen Masterplan (€50.000)
In het uitvoeringsprogramma Masterplan Zuidoost 2025 is bij ambitie 3, gelijke kansen voor de jeugd, € 150.000 opgenomen voor versterking oudernetwerken. Een deel hiervan is bestemd voor Mannen aan Zet. Het uitvoeringsprogramma masterplan Zuidoost 2025 is vastgesteld door het college en de Alliantie van het Masterplan.

In de subsidiebeschikking aan de coöperatie worden de resultaatverplichtingen per subsidieactiviteit opgenomen.

7. Toekomst coöperatie Mannen aan Zet

Als onderdeel van het DB-accent Mannen aan Zet, is de afgelopen drie jaar geïnvesteerd in de oprichting van een netwerk. Dit netwerk wordt vanuit het DB financieel ondersteund tot en met 2025. Met het einde van de collegeperiode eindigt, vooralsnog, ook de incidentele financiële ondersteuning van het Stadsdeel voor de coöperatie. Dit betekent dat de coöperatie voor de activiteiten vanaf 2026 op zoek moet naar andere financiële middelen. De coöperatie zoekt deze financiële middelen in een combinatie van subsidies (stad en stadsdeel/Masterplan) en particuliere fondsen/sponsoren. Aan het nieuwe DB zal de afweging worden voorgelegd of Mannen aan Zet in aanmerking moet komen voor structurele subsidie vanuit de Sociale Basis.

Besluit

- In te stemmen met de uitwerking van het programma Mannen aan Zet 2025.